ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 3535

Ημερομ. Κατάθεσης: 30/7/2021

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Κοινοβουλευτική Ομάδα

Κίνημα Αλλαγής

Τρίτη 27 Ιουλίου 2021

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς: Την Υπουργό Παιδείας κα Νίκη Κεραμέως

Θέμα: Σε δεινή θέση βρίσκονται τα Γενικά Αρχεία του Κράτους (Γ.Α.Κ.)

Τα Γενικά Αρχεία του Κράτους (Γ.Α.Κ.) βρίσκονται σήμερα σε δεινή κατάσταση και σε πλήρη εργασιακή ασφυξία, όπως καταγγέλλει το Σωματείο των Εργαζομένων και η Πρόεδρός τους,

.

Έγκαιρα σας είχαμε επισημάνει, από τον περασμένο Σεπτέμβριο του 2020, με ερώτηση (αριθ. πρωτ.: 10143/28-09-2020) το πρόβλημα, ζητώντας από την Υπουργό να προβεί σε άμεσες ενέργειες επίλυσής του.

Η κ. Υπουργός, παρ' ότι στην απάντησή της με αριθ. πρωτ.: 4349/Φ1 ΕΞ 131076 εις./π.ε., στις 14/01/2021, αναφέρθηκε σε κενό στο ν. 4610/2019, ως προς την διοικητική και δημοσιονομική αυτοτέλεια των Γ.Α.Κ., και παραδέχθηκε ότι δημιουργήθηκαν σοβαρά προβλήματα στην λειτουργία τους, ισχυρίσθηκε ότι με το άρθρο 58 του ν. 4692/2020 επιλύθηκε το θέμα της διενέργειας προμηθειών των Γ.Α.Κ. με την ανάθεση και εκτέλεσή τους στη Δ/νση Προμηθειών και Διαχείρισης Υλικού του ΥΠΑΙΘ.

Επίσης, απάντησε ότι καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για κάλυψη των αναγκών σε προσωπικό των Γ.Α.Κ., με προσλήψεις και αποσπάσεις εκπαιδευτικών.

Παρά τις ανωτέρω απαντήσεις και διαβεβαιώσεις της κ. Υπουργού για την διόρθωση των κακώς κειμένων στα Γ.Α.Κ., με δημοσιεύματα στον τύπο στις 6 Ιουλίου 2021, οι εργαζόμενοι και η Πρόεδρός τους παρουσιάζουν μια ζοφερή εικόνα εγκατάλειψης των Αρχείων στην τύχη τους, με ελλείψεις στοιχειωδών υπηρεσιακών αναγκών τους (προμήθεια αναλώσιμων υλικών, πετρελαίου θέρμανσης, συντήρηση εγκαταστάσεων, ειδικός εξοπλισμός για αρχειακές εργασίες, συντήρηση κτιρίων ΓΑΚ, πυρασφάλειας, ηλεκτρικών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων κλπ.). Επίσης, η σύναψη συμβάσεων για υπηρεσίες καθαριότητας, φύλαξης, απολύμανσης κ.ά., δεν έχουν καταστεί ακόμη δυνατές ή κάποιες δεν ανανεώνονται. Πολλές από τις προμήθειες, τονίζουν ότι καλύπτονται με έξοδα των ίδιων των εργαζομένων. Επιπροσθέτως, υπάρχει πλήρης απουσία προσωπικού τεχνικών ειδικοτήτων (πληροφορικών, μηχανικών κ.ά.), που προβλέπονται από το ν. 4610/2019.

Τέλος, επισημαίνεται η σοβαρότατη υποστελέχωση μονίμων θέσεων, οι οποίες δεν μπορούν να καλυφθούν με τις αποσπάσεις εκπαιδευτικών που προωθεί το Υπουργείο.

Σας επισυνάπτουμε το δημοσίευμα με την τοποθέτηση της Προέδρου των εργαζομένων στα Γ.Α.Κ., και παρακαλούμε να προβείτε σε όλες τις απαραίτητες και αναγκαίες ενέργειες άρσης των σύνθετων και σοβαρών προβλημάτων τους.

.

Οι αναφέροντες Βουλευτές

Χαρά Κεφαλίδου

Βασίλειος Κεγκέρογλου

Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ

synigoros@tanea.gr

Το παράπονό της μας μεταφέρει με το e-mail της η αναγνώστριά μας Δ.Α. για το ότι «οι σελίδες των διεθνών ειδήσεων, ρεπορτάζ κι αναλύσεων κάποιες μέρες είναι λιγότερες», επισημαίνοντας ότι «"ΤΑ ΝΕΑ" έχουν μακρά παράδοση στην κάλυψη της διεθνούς ειδησεογραφίας και οι αναγνώστες τους δεν θα θέλαμε να αλλάξει αυτό».

Είναι προφανές ότι η γράφουσα έχει δίκιο και την ευχαριστούμε ιδιαίτερα για την επισήμανση ότι κάνει την παρατήρηση αυτή λόγω των υψηλών απαιτήσεων που έχει καλλιεργήσει στους αναγνώστες μας το τμήμα διεθνών ειδήσεων και ρεπορτάζ των «ΝΕΩΝ» όλα αυτά τα χρόνια. Μας τιμά αυτό.

Η πραγματικότητα όμως, δυστυχώς, δεν βοηθάει πάντα κι εμάς να αναδεικνύουμε τα θέματα αυτά στον βαθμό που θα θέλαμε σε καθημερινή βάση. Ο αριθμός των σελίδων της εφημερίδας είναι συγκεκριμένος. Αυτό πολύ πρακτικά σημαίνει πως η κατανομή της ύλης σε αυτές εξαρτάται άμεσα από το ποια είναι η επικαιρότητα. Σε μέρες, λοιπόν, που η εγχώρια ειδησεογραφία, πολιτική, κοινωνική κ.ά. είναι ιδιαίτερα πλούσια, τότε επιβάλλεται να της δοθεί ο χώρος που χρειάζεται, ακόμη κι όταν αυτό γίνεται εις βάρος άλλων τμημάτων της εφημερίδας. Ενα από αυτά είναι, ενίοτε, το Διεθνές. Να επισημάνουμε επίσης ότι τις μέρες αυτές αφιερώνεται μεγαλύτερο από το συνηθισμένο μέρος της ύλης στα αθλητικά, λόγω του Euro. Είναι μια συνήθης πρακτική στις εφημερίδες, πάντως, αυτό. Δεν είναι, βεβαίως, ο κανόνας, αλλά πράγματι συμβαίνει και δεν ευχαριστεί κανέναν μας. «ΤΑ ΝΕΑ», εξάλλου, είναι μια εφημερίδα που έχει αποδείξει ότι θέλει να υπηρετεί την ενημέρωση για τη διεθνή ειδησεογραφία, ιδιαίτερα σε μια παγκοσμιοποιημένη πραγματικότητα που οι προκλήσεις κι οι προβληματισμοί σπανίως παραμένουν «περίκλειστοι» εντός των συνόρων της κάθε χώρας. Αυτός είναι ο λόγος που «ΤΑ ΝΕΑ», εκτός από τους έμπειρους και αφοσιωμένους συντάκτες του διεθνούς τμήματος, έχουν επιλέξει να εμπλουτίζουν τις σελίδες των διεθνών όχι μόνον με ανταποκριτές και συνεργάτες σε πολλές χώρες, αλλά και με σημαντικές διεθνείς συνεργασίες/αποκλειστικότητες όπως αυτές με τον **βρετανικό Guardian και με το** Project **Syndi**cate.

Τα Γενικά Αρχεία του Κράτους στο έλεος της... τύχης

Εγκατάλειψη για την κύρια κιβωτό μνήμης της ιστορίας – Εξαιτίας της έλλειψης πόρων, όπως καταγγέλλουν οι εργαζόμενοι, δεν εκτελείται καμία υπηρεσία συντήρησης κτιρίων και υποδομών

ΤΗΣ **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΡΟΒΒΑ**

Αφημένα στο έλεος της τύχης είναι τα Γενικά Αρχεία του Κράτους, η υπηρεσία που θεωρείται η κύρια κιβωτός μνήμης της ελληνικής ιστορίας. Εξαιτίας γραφειοκρατικών εμποδίων αντιμετωπίζουν τεράστια έλλειψη οικονομικών πόρων, με αποτέλεσμα να έχουν περιέλθει σε δεινή κατάσταση: απλήρωτα ενοίκια επί μήνες, ασυντήρητα κτίρια και υποδομές συνθέτουν μια δραματική εικόνα, ενώ, όπως επισημαίνουν οι εργαζόμενοι σε μια αγωνιώδη έκκλησή τους για βοήθεια, εδώ και καιρό δεν εκτελείται καμία προμήθεια αναλώσιμων υλικών και εξοπλισμού, καμία προμήθεια πετρελαίου θέρμανσης, υλικών καθαριότητας και ατομικής υγιεινής. Και όλα αυτά, εν μέσω πανδημίας...

Εχοντας ως όραμα τη διάσωση του αρχειακού θησαυρού της χώρας, μια προσπάθεια που ξεκίνησε με την ίδρυσή τους το 1914, τα ΓΑΚ ικετεύουν πλέον για τα αυτονόητα. Στον φορέα φυλάσσονται τα σημαντικότερα τεκμήρια της Ελληνικής Επανάστασης, που αφορούν στρατιωτικά, πολιτικά και κοινωνικά γεγονότα, ντοκουμέντα από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και τον Εμφύλιο, από τη χούντα των συνταγματαρχών, φάκελοι γνωστών προσωπικοτήτων και αμέτρητα άλλα τεκμήρια που σκιαγραφούν μικρές και μεγάλες στιγμές της πορείας του ελληνικού κράτους. Ο φορέας περιλαμβάνει τη γενική διεύθυνση των Αρχείων στην Αθήνα και άλλες τρεις διευθύνσεις, 54 τμήματα και επτά αρχειοφυλακεία σε όλη την Ελλάδα. Τα δυσεπίλυτα προβλήματα αγγίζουν όλα τα τμήματά του.

Εσωτερική άποψη με έγγραφα στα Γενικά Αρχεία του Κράτους

ΑΠΟ ΤΟ 2019. Οπως εξηγεί στα «ΝΕΑ» η πρόεδρος του Σωματείου Εργαζομένων στα Γενικά Αρχεία του Κράτους [illegible] τα προβλήματα ξεκίνησαν το 2[illegible] ικός νόμος που τέθηκε σε ισχύ στις αρχές Μαΐου εκείνης της χρονιάς όριζε πως τη διαχείριση όλων των οικονομικών θεμάτων και των προμηθειών των ΓΑΚ θα αναλάμβαναν πλέον οι οικονομικές υπηρεσίες του υπουργείου Παιδείας. Ως τότε οι περιφερειακές υπηρεσίες λειτουργούσαν ως επιχειρηματικές μονάδες: η καθεμία είχε τον δικό της προϋπολογισμό και τις δαπάνες της για τις οποίες βρισκόταν σε συνεννόηση με το υπουργείο Παιδείας, το οποίο είναι η εποπτεύουσα Αρχή του φορέα. Οι εργαζόμενοι υποστηρίζουν πως όταν προωθήθηκε η συγκεντροποίηση στην οικονομική διαχείριση των ΓΑΚ, τα πάντα πάγωσαν. «Το λεγόμενο επιτελικό κράτος απεδείχθη το ακριβώς αντίθετο», λέει η πρόεδρος του Σωματείου Εργαζομένων. «Παρά το γεγονός ότι τον περσινό Ιούλιο η υπουργός Παιδείας προώθησε μια νομοθετική ρύθμιση ούτως ώστε να ξεπεραστούν τα προβλήματα, δεν υπήρξε καμία πρόοδος. Ενώ υπάρχει σχετικό κονδύλι, το υπουργείο δεν εκτελεί προμήθειες και δαπάνες ούτε για την κεντρική ούτε για τις περιφερειακές υπηρεσίες των ΓΑΚ. Σε ερώτησή μας προς τις διοικητικές και οικονομικές υπηρεσίες του υπουργείου λάβαμε την απάντηση πως οι υπάλληλοι είναι τόσο λίγοι που δεν προλαβαίνουν να εκτελέσουν δαπάνες και προμήθειες για τις δικές τους υπηρεσίες, πόσω μάλλον για τα ΓΑΚ...».

ΟΡΙΑΚΟ ΣΗΜΕΙΟ. Υπενθυμίζεται πως μόλις πριν από δύο εβδομάδες, στις 9 Ιουνίου 2021, γιορτάστηκε η Διεθνής Ημέρα Αρχείων. Η διάσωση των αρχείων παγκοσμίως, η ανάδειξή τους και ο σεβασμός προς αυτά ως πρωτογενείς πηγές της Ιστορίας αποτελούν ένδειξη πολιτισμού. Παρ' όλα αυτά, για τον εθνικό αρχειακό μας φορέα το μέλλον διαγράφεται ζοφερό. «Η κάθε είδους αδυναμία εκτέλεσης προμηθειών από τον ετήσιο προϋπολογισμό έχει ως αποτέλεσμα οι υπηρεσίες μας να βιώνουν μια εργασιακή ασφυξία και να κινδυνεύουν η υγεία και η ασφάλεια των εργαζομένων, του κοινού καθώς και η διατήρηση του πολύτιμου αρχειακού υλικού», υποστηρίζουν οι εργαζόμενοι που προσπαθούν να αντεπεξέλθουν σε δύσκολες συνθήκες. «Το πρόβλημα ξεκίνησε πριν από περίπου τέσσερα χρόνια, όμως την τελευταία διετία έχει φτάσει σε οριακό σημείο. Δεν εκτελείται καμία υπηρεσία συντήρησης κτιρίων και υποδομών. Δεν εκτελείται καμία προμήθεια αναλώσιμων υλικών και εξοπλισμού, πετρελαίου θέρμανσης, υλικών [illegible]τητας και ατομικής υγιεινής», εξηγεί η [illegible] και προσθέτει: «Ενδεικτικά σάς αναφερ[illegible]τή τη στιγμή το Αναγνωστήριο είναι κλειστό για το κοινό λόγω Covid-19. Κάποια στιγμή θα ανοίξει και οφείλω να πω πως παρά τη μεγάλη μας επιθυμία να δεχτούμε τους ερευνητές, αυτό δεν θα είναι δυνατό λόγω των ελλείψεων που υπάρχουν». Οι εργαζόμενοι έχουν ζητήσει επανειλημμένως συνάντηση με την ηγεσία του υπουργείου Παιδείας και τονίζουν πως το αδιέξοδο που έχει διαμορφωθεί οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε «πλήρη κατάρρευση».

ΤΟΥ **ΚΩΣΤΑ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗ**

ΕΠΙ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ. Τα Γενικά Αρχεία του Κράτους ιδρύθηκαν επισήμως το 1914, επί πρωθυπουργίας Ελευθέριου Βενιζέλου. Η ίδρυσή τους πραγματοποιήθηκε με σημαντική καθυστέρηση σε σύγκριση με άλλα ευρωπαϊκά κράτη, τα οποία είχαν ήδη οργανωμένες αρχειακές υπηρεσίες και ασχολούνταν με θέματα όπως η ελεύθερη έρευνα στο αρχειακό τους υλικό. Παρ' όλα αυτά, οι πρώτες αρχειακές υπηρεσίες στον ελλαδικό χώρο είχαν συσταθεί αιώνες νωρίτερα, με πρώτη καταγεγραμμένη το Αρχειοφυλακείο της Κέρκυρας που περιελάμβανε έγγραφα των ετών 1500-1864.